

[Udenrigsministeren.]

men jeg gaar rigtignok ogsaa ud fra, at da vilde der ikke være Grund til at anvende Centralen mere. Det System, vi her for Tiden benytter, er et System, der ikke er beregnet paa Evigheden, og jo kortere Tid det kan være fornødent, desto mere tilfreds vil vi fra vor Side være. Jeg tror, jeg har givet denne Opfattelse Udtryk adskillige Gange tidligere her fra denne Talerstol. Det er derfor ogsaa saaledes, at det Arbejde, der tilvejebringes i det Udvalg, der nu er nedsat til at forberede visse Ændringer, vil vi sikkert baade fra Handelsministeriets Side og fra Udenrigsministeriets Side se paa med megen Velvilje. Jeg tror imidlertid, at de ærede Medlemmer af det paagældende forberedende Udvalg ikke bør undervurdere Opgavens Vanskelighed og ikke bør regne med, at det er muligt at tilvejebringe noget System af Toldsatser, ved Hjælp af hvilket det lader sig gøre at tjene de handelspolitiske Formaal, som tjenes gennem den nuværende Valutacentral. De vil i det hele under deres Arbejde ligesom vi andre være nødt til at tage Hensyn til den ejendommelige Mangeartethed, der præger de forskellige Landes Politik, med hvilke vi driver Samhandel.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale det foreliggende Forslag til Vedtagelse. Det byder os uomtvistelige Fordele. Selve den Traktat, der foreligger, er væsentlig et Udtryk for, at de to Lande, der slutter den, har det Ønske ogsaa under de nuværende økonomiske Vilkaar at opretholde deres Samhandel i saa stort Omfang, som det under disse Vilkaar er muligt, og dertil er knyttet forskelligartede Aftaler, som betyder dette, at vi for betydningsfulde Landbrugsvarers Vedkommende faar nogenlunde sikker Bund under Fødderne i den Tid, Traktaten gælder, og at vi med Hensyn til Kreaturudførselen faar en langt gunstigere Stilling, end vi har haft i den nærmest foregaaende Tid. Jeg tror, at dette maa være tilstrækkeligt til at begrunde, at vi for vort Vedkommende i hvert Tilfælde med megen Tilfredshed tager Ansvaret for denne Aftale, og at Rigsdagen ogsaa kan tage saa meget Ansvar, som behøves for at være med dertil. Jeg tror ikke, man her paa nogen Maade behøver at understrege Vanskeligheder i denne Henseende.

Christmas Møller: Jeg kan naturligvis i et og alt henholde mig til de Bemærkninger, som mit Partis højtærede Ordfører og som mit Partis andre ærede Medlemmer i Udvalget har gjort angaaende denne Sag,

men i Anledning af den Tale, som den højtærede Udenrigsminister holdt, hvor Udenrigsministeren stillede sig paa det Standpunkt, som jeg ikke skal sige saa forfærdelig meget til, at man ikke skulde vente sig ret meget af Fremtiden — man har maaske Lov til at sige om den højtærede Udenrigsminister, at han efterhaanden er blevet mere Skeptiker, end han var i sine yngre Dage —, er det naturligt for mig at gøre nogle enkelte Bemærkninger om hele den økonomiske Situation i Landet, der foreligger ved denne Traktats Vedtagelse og Gennemførelse, ikke fordi jeg ønsker, at disse Bemærkninger skal være Bebrejdelser paa den ene eller den anden Maade mod Departementet — det ønsker jeg overhovedet ikke, de skal være —, ikke fordi jeg ikke for mit Vedkommende vil hævde, at saaledes som Apparatet, der stod til vor Raadighed, nu engang var indrettet, var det ikke muligt at naa længere frem, end man er naaet, men fordi jeg synes, at det dog er nødvendigt og rimeligt at sige lidt om det, der blandt andet var Tanken med Valutaafviklingsudvalget — selv om man kan have den Indstilling, som den højtærede Udenrigsminister har, at han ikke venter sig saa forfærdelig meget af dette Udvalg, og Udenrigsministeren for saa vidt paa en ejendommelig Maade vegeterer videre paa en tidligere Venstreformands gloriøse Idé, den Handelspolitik, som den nuværende Regering og Udenrigsministeren altsaa maa arbejde paa. Jeg for mit Vedkommende skal aldeles ikke hævde som en fastslaaet Kendsgerning, at man ikke kunde komme til kraftige Foranstaltninger ogsaa ud over 31. December 1933, thi der er ingen af os, der kan sige noget som helst om, hvorledes Fremtiden vil forme sig, men det, der var Tanken og Ideen, det, der var det rigtige i vort Krav om Valutaafviklingsudvalget, det var dette, at man sagde: Nu skal Befolkningen have Besked, nu skal der gives klar Besked om, hvorledes man kan vente, at dog en nærmere Fremtid vil forme sig handelspolitisk set. Jeg tror, man har Lov til at sige, at Klarhed er vidunderlig. Den Række af Traktater og det System, vi overhovedet arbejder med, skaber et alvorligt Problem. Sammenholder man — jeg kan naturligvis kun nævne, hvad enhver af os ved — dette: En Handelstraktat bygget op paa et Handelsforhold med Tyskland i Forholdet 1 : 2, saaledes som vort Handelsforhold var det inden Krisen, og saaledes som man mener, det er nødvendigt at have det i Dag, endvidere et Handelsforhold med en Række andre Lande, som